

Коалиција за буџетски мониторинг

ИПА 2104/338-852

Презентација на наоди за пресек од 1 квартал во Пелагониски Плански регион: Општини Прилеп, Крушево, Долнени, Кривогаштани

Дел од проектот:

Коалиција за буџетски мониторинг

www.kbm.mk

Проектот е финансиран од Европската Унија

Содржината е единствена одговорност на Центар за економски анализи ЦЕА и ФОРУМ ЦСИД и на никаков начин не може да се смета дека ги одразува гледиштата на Европската Унија

Проектот е имплементиран од

Центар за Економски Анализи и

www.cea.org.mk

Форум ЦСИД

www.forum-csrd.org.mk

7/20/2023

Која е целта на Коалиција за буџетски мониторинг? www.kbm.mk

▶ Цел

- ▶ Унапредување на буџетската транспарентност на ЕЛС и поголема вклученост на граѓаните во процесот на планирање, донесување на буџети и негово имплементирање
- ▶ Утврдување на состојбата и промовирање на буџетската транспарентност за користење на придобивките за сите засегната страни
- ▶ Вклученост на граѓанските организации (ГО)

▶ Кои сме ние

- ▶ Центар за економски анализи - ЦЕА - истражувачка НВО која се занимава со економски анализи и активности повеќе од деценија
- ▶ Форум ЦСИД - НВО посветена на истражување на стратегиските аспекти и политички решенија на актуелни и иновативни национални, регионални и европски прашања
- ▶ Коалиција за буџетски мониторинг - група од 10 локални организации; ИПА финансиран проект кој преку креирање на методологија за утврдување на буџетската транспарентност на ЕЛС, едукација, мониторинг, анализа и документ за политики се стреми да ја промовира и унапреди буџетската транспарентност на локално ниво

Проектот е финансиран од Европската Унија

Коалиција за
буџетски мониторинг
www.kbm.mk

CEA
Center for Economic Analyses

ЦЕНТАР ЗА СТРАТЕГИСКИ
ИСТРАЖУВАЊА И ДОКУМЕНТАЦИЈА
CENTER FOR STRATEGIC
RESEARCH AND DOCUMENTATION
форум

Зошто е важна транспарентноста на локално ниво (Kroth, 2012, OBI):

1. Ги мониторира практиките на локалната власт, кои се посебно значајни за алокација на ресурсите и обезбедување на услуги
2. Ги открива празнините во јавниот финансиски менаџмент на локално ниво и има потенцијал за намалување на корупцијата и грешките во управувањето
3. Ги следи финансиските текови од изворот до местото на нивно користење, дава одговор на ex-post прашања за извршувањето, имплементирањето и набавката
4. Ја зголемува отчетноста пред јавноста за прашања од јавен интерес (школи, инфраструктура итн.)
5. Ја стимулира и зголемува цивилната активност и јавната дебата
6. Мониторинг и помош при контрола на локалното задолжување
7. Овозможува споредба на национално ниво и ја поттикнува конкуренцијата на меѓу-локално ниво.

Проектот е финансиран од Европската Унија

Зошто е важна буџетската транспарентност?

Власта

Споделува

Контрола

Ефикасност

Отчетност

Граѓаните

Доверба

Развој

Споделува

Дискутираат

Анализираат

ШТО Е БУЏЕТСКА ТРАНСПАРЕНТНОСТ?

- ▶ Отвореност кон јавноста за структурата и функцијата на локалната/централната власт, намерите во фискалните политики, сметките на јавниот сектор и фискалните проекти

ЗОШТО?

- ▶ *Буџетите* се најмоќен инструмент за да се задоволат потребите и приоритетите на државата и нејзините граѓани.
- ▶ *Транспарентноста* на буџетот е предуслов за учество на граѓаните во донесувањето на одлуките за трошење на јавните пари и отчетноста на власта.

Коалиција за
буџетски мониторинг
www.kbm.mk

Проектот е финансиран од Европската Унија

CEA
Center for Economic Analyses

ЦЕНТРА ЗА СТРАТЕГИСКИ
ИСТАЖИВАЊА И ДОКУМЕНТАЦИЈА

CENTER FOR STRATEGIC
RESEARCH AND DOCUMENTATION

форум

Научени лекции од досега спроведените анализи за буџетската транспарентност на локално ниво

1. Буџетските информации во голем дел од случаите не се достапни до јавноста
2. Буџетските документи многу често се нејасни и во неразбирлива форма за јавноста
3. Постојат значајни неусогласености во легислативата помеѓу централната и локалната власт
4. Собирањето на податоци во оваа област е доста проблематично

Проектот е финансиран од Европската Унија

Зошто овој проект е важен и уникатен?

- ▶ Не постои меѓународен водич и методологија за анализа на транспарентноста на локално ниво (за разлика од централно ниво)
- ▶ Р. Македонија ќе биде една од првите земји во регионот (со исклучок на Хрватска) која ќе работи на ваква анализа
- ▶ Анализата која ја правиме ќе биде базирана на повеќе месечно следење на транспарентноста на локално ниво (за разлика од пилот проектите)
- ▶ Ќе се обидеме да отстраниме некои од недостатоците кои се сретнуваат кај методологиите во пилот проектите (адаптирана методологија)
- ▶ Ќе овозможиме преку креирање на Водич за оваа проблематика, општините сами да ја утврдуваат и подобруваат транспарентноста на локално ниво (изготвен и достапен)
- ▶ Организации оспособени за мониторирање на фискалната транспарентност (спроведени обуки и мониторинг во текот на цела година)
- ▶ Резултатите од проектот ќе бидат јавно достапни (на веб страната, преку извештаи, анализи, презентации и отворени податоци)

Проектот е финансиран од Европската Унија

Како да ја зголемиме и промовираме буџетската транспарентност?

- ▶ Преку постојано барање за повеќе и навремени корисни информации за искористување на јавните ресурси
- ▶ Преку експлицитно укажување на празнините во мерките за транспарентност
- ▶ Преку укажување на системските грешки кои водат до такви празнини
- ▶ Преку отстранување на правните препреки за иницирање на учество на граѓанскиот сектор во буџетскиот процес и реално искористување на ресурсите

Проектот е финансиран од Европската Унија

Буџетската транспарентност во македонската регулатива

- ▶ Дали општините ги почитуваат законските рокови/ограничувања?
 - ▶ Закон за буџети
(Сл. Весник на РМ, 64/05, 04/08, 103/08, 156/09, 95/10, 180/11 и 171/12)
 - ▶ Закон за локална самоуправа
(Сл. Весник на РМ, 5/02)
 - ▶ Закон за финансирање на единиците на локална самоуправа
(Сл. Весник на РМ, 61/04, 96/04, 67/07, 156/09 и 47/11)

Коалиција за
буџетски мониторинг
www.kbm.mk

Проектот е финансиран од Европската Унија

CEA
Center for Economic Analyses

ЦЕНТРА ЗА СТРАТЕГИИ И
ИСТРАЖУВАЊА И ДОКУМЕНТАЦИЈА
CENTER FOR STRATEGIC
RESEARCH AND DOCUMENTATION
форум

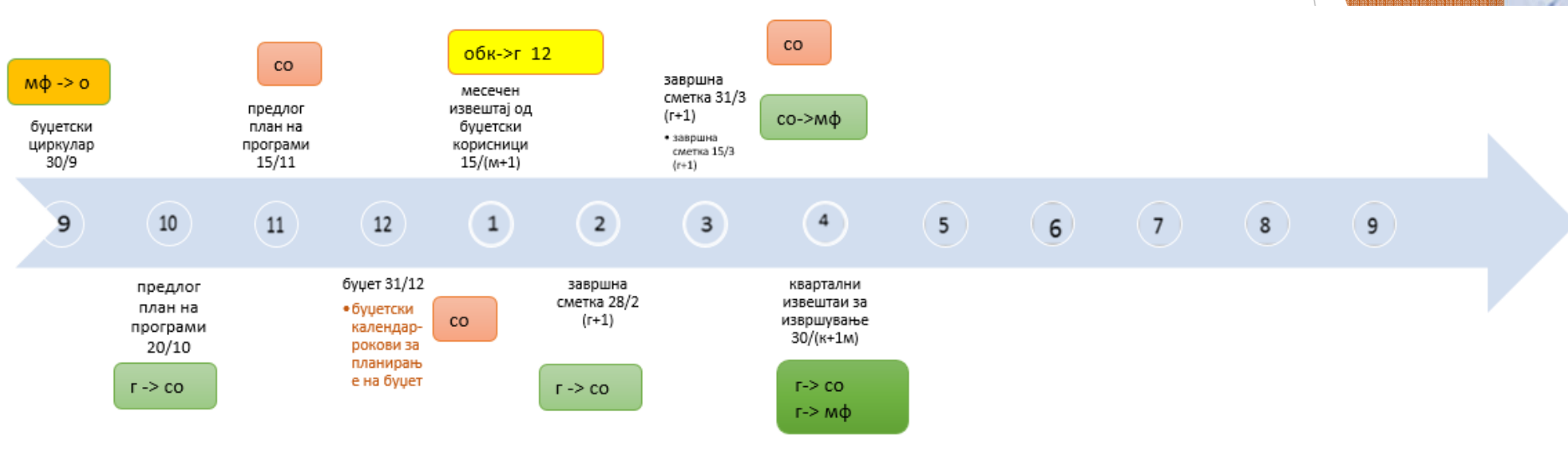
Нашата методологија и опфат

- **ВЕРТИКАЛЕН ПРЕГЛЕД НА НИВОТО НА БУЏЕТСКА ТРАНСПАРЕНТНОСТ**
 - *Законските рамки и легислативата која ја регулира оваа проблематика (беа погоре спомнати)*
 - *Достапноста на документите кои се однесуваат на локалниот буџет и буџетски процес и нивната структура*
 - *Соработка со градските власти, информации за соработка, документи и членови на советот на општината*
 - *Перцепцијата на членовите на Советот на општината во однос на буџетскиот процес (донесување, имплементирање и мониторинг)*
 - *Перцепцијата на вработените во општината кои се директно вклучени во буџетскиот процес*
 - *Перцепцијата на граѓаните и граѓанските асоцијации*

Проектот е финансиран од Европската Унија

Рокови за буџетски документи

мф	Министерство за финансии
о	Општина
со	Совет на општина
обк	Општински буџетски корисници
г	Градоначалник

Проектот е финансиран од Европската Унија

Објавување

- ▶ Буџетот на Република Македонија и завршната сметка на Буџетот на Република Македонија се објавуваат во "Службен весник на Република Македонија".
- ▶ Буџетот на општината и завршната сметка на буџетот на општината се објавуваат во службено гласило на општината. (Закон за буџети)

Коалиција за
буџетски мониторинг
www.kbm.mk

Проектот е финансиран од Европската Унија

CEA
Center for Economic Analyses

ЦЕНТРА ЗА СТРАТЕГИИ И
ИНСТИТУТ ЗА ДОКУМЕНТАЦИЈА
ЦЕНТРА ЗА СТРАТЕГИИ
И ДОКУМЕНТАЦИЈА
форум

Информирање на јавноста (член 8), закон за локална самоуправа

(1) Органите на општината, комисиите на советот и јавните служби основани од општината се должни, без надоместок да ги информираат граѓаните за својата работа, како и за плановите и програмите кои се од значење за развојот на општината, на начин утврден со статутот.

(2) Општината е должна на граѓаните да им овозможи пристап кон основните информации за услугите што им ги обезбедува, на начин и подуслови уредени со статутот.

Статутот на општината.....

Граѓаните го остваруваат правото на локална самоуправа непосредно и преку претставници во органите на општината.

Проектот е финансиран од Европската Унија

Општина Прилеп

Регион: Пелагониски Плански Регион

Организација ЖГИ КЛЕА- Битола

Период на реализација 15.07. до 15.10.2014 год.

ДОСТАПНОСТ на документите за локалниот буџет и буџетски процес и структура

- ▶ **Достапност на документите за овој период веб страната**
 - ▶ Донесениот буџетот за како и буџетот за 2013 год Од донесувањето до објавувањето на буџетот во Сл. Гласник поминал 1 ден, Кварталните извештаи , годишната сметка за 2013 год. беа достапни на веб страната на општината, Статутот на општината

Структура

- ▶ Донесениот буџет за 2014год. содржи расходи според функционална класификација, расходи според корисник, предложени и усвоен расходи по програми, податоци за состојбата на долгот во делот на расходи од кредити и K2 обрасците, образложението на расходи и програмите, приходи и расходи за претходната година T-1
- ▶ Донесениот буџет не содржи макроекономски податоци, податоци за приходите/расходите по разни класификации за следната година освен за развојните проекти
- ▶ Граѓански буџет не постои ни на веб страната нити како публикација
- ▶ Завршната сметка за 2013 год содржи податоци за планираните и остварените приходи/расходи на ниво на ставки за сите буџетски корисници
- ▶ Роковите пропишани во буџетскиот календар и Статутот на општината во потполност се почитуваат од страна на општинските власти

СОРАБОТКА со градските власти, документи и членови на советот на општината

- ▶ При воспоставување контакт со одговорните лица во Општината истите беа љубезни, отворени за соработка и комуникација за сите потребни информации. Дневен ред на Советот не е достапен на веб-страницата, Седниците на Советот се отворени за присуство на граѓаните.
- ▶ Најголем дел од документите беа добиени веднаш. Доставено е барање за пристап до јавни информации за добивање на квартален извештај за ненамирени доспеани обврски во периодот од 01.01. до 30.09.2014 год.
- ▶ Градоначалникот организира средби со граѓани и ГО за доставување на идеи за изготвување на предлог буџетот од 1-ви октомври до 1-ви декември.
- ▶ Извршната власт не организира јавна расправа (или друг тип на комуникација) по предлог буџетот и по завршната сметка.

Проектот е финансиран од Европската Унија

ПЕРЦЕПЦИЈА на Советот и вработените во општината во однос на буџетскиот процес

Советниците

- ▶ Често користат буџетски документи и ги разбираат во потполност, како најважни ги сметаат предлог буџетот, а најважна институција во процесот е Советот
- ▶ За транспарентноста на буџетскиот процес најмногу допринесуваат локалните радио и ТВ станици и локалните весници
- ▶ Советниците разговараат со граѓаните за одредени ставки на предлог буџетот пред неговото донесување

Вработените во општината

- ▶ Често се користат буџетски документи и добро ги разбираат. како најважни ги сметаат буџетски циркулар, а најважна институција во буџетскиот процес е Градоначалникот
- ▶ За транспарентноста на буџетскиот процес најмногу допринесуваат локалните радио и ТВ станици и локалните весници
- ▶ Вработените од одделот за финансии често комуницираат со граѓаните.
- ▶ Не постои нарушување на роковите предвидени со буџетскиот процес
- ▶ Соработката на општината со министерството за финансии е добра

Проектот е финансиран од Европската Унија

ПЕРЦЕПЦИЈА на граѓаните, ГОи и новинарите

- ▶ Ретко користат буџетски документи, делумно ги разбираат, недоволното разбирање на одредени податоци е зарди недостиг на време
- ▶ Најважни документ во буџетскиот процес е предлог буџетот, а институција е Градоначалникот
- ▶ За транспарентноста најмногу допринесуваат веб портали, градски власти, Министерство за финансии, локални ТВ станици.
- ▶ Според претставник на медиумите Општината редовно превзема активности за презентирање на поедини информации за буџетскиот процес и е транспарентна во однос на донесените промени, а според претставник на ГО тоа го прави ретко.
- ▶ Соработката со Советниците може да го зголеми учеството на ГО во буџетскиот процес со поедноставно презентирање на буџетските информации
- ▶ За буџетскиот процес да биде по транспарентен потребно е по активно учество на ГО во буџетскиот процес и желба тоа да го направат.

Проектот е финансиран од Европската Унија

Општина Крушево

Регион: Пелагониски Плански Регион

Организација ЖГИ КЛЕА- Битола

Период на реализација 15.07. до 15.10.2014 год.

ДОСТАПНОСТ на документите за локалниот буџет и буџетски процес и структура

- ▶ **Достапност на документите за овој период**
 - ▶ Донесениот буџет за 2014год. Годишниот извештај за реализација на буџетот за 2013год,и Статутот на Општината се достапни на веб страната на Општината.
 - ▶ Од усвојувањето на буџетот до негово објавување во Службен гласник на Општината поминал 1 ден
 - ▶ Кварталните извештаи не се достапни на веб страната на Општината.

Проектот е финансиран од Европската Унија

СТРУКТУРА на документите кои се однесуваат на локалниот буџет и буџетски процес.

Донесениот буџет за 2014год. на Општина Крушево содржи

- ▶ расходи по функционална класификација, расходи по корисници на средства, по програми кои треба да се реализираат, образложение на буџетот и податоци за состојбата на долгот
- ▶ Не содржи макроекономски податоци
- ▶ Постои приказ на буџетот за 2013год. и приходи и расходи по разни класификации за 2015 и 2016год.
- ▶ Во Општина Крушево не постојат непочитувања на роковите пропишани во буџетскиот кален

Проектот е финансиран од Европската Унија

СОРАБОТКА со градските власти, документи и членови на советот на општината

- ▶ Општинските власти вклучени во буџетскиот процес генерално се отворени за соработка и доставување определени, податоци, информации, документи поврзани со буџетскиот процес
- ▶ Дневниот ред на седниците на Советот не се поставени на веб страната на Општината
- ▶ Постои листа на членовите на Советот и нивна политичка припадност, но без нивни контакт телефони и емаил адреси

Проектот е финансиран од Европската Унија

ПЕРЦЕПЦИЈА на Советот во однос на буџетскиот процес

- ▶ Користат често буџетски документи, во целост ги разбираат
- ▶ Сметаат дека најважен документ во буџетскиот процес е извештајот од ревизијата како најреален документ, најважна институција е Советот на Општината и најважен учесник кој придонесува за транспарентноста на буџетскиот процес се локалните ТВ станици
- ▶ Расходните ставки во буџетот претставуваат најголема спротивставеност во дискусиите на советниците на седниците на Советот на Општина Крушево

Проектот е финансиран од Европската Унија

ПЕРЦЕПЦИЈА на вработените во општината кои се вклучени во буџетскиот процес

- ▶ Користат често буџетски документи во однос на припрема, следење и извршување на буџетот и истите добро ги разбираат
- ▶ Сметаат дека најважен документ во буџетскиот процес е донесениот буџет, најважна институција е градоначалникот и најважен учесник кој придонесува за транспарентноста на буџетскиот процес е граѓанскиот сектор
- ▶ Најчести промени, поместувања на буџетскиот процес настануваат поради неочекувани одобрени донации, непотрошени средства од претходна година, повлекувања на капитални проекти од развојна програма

Проектот е финансиран од Европската Унија

Општина Долнени

Регион: Пелагониски Плански Регион

Организација ЖГИ КЛЕА- Битола

Период на реализација 15.07. до 15.10.2014 год.

ДОСТАПНОСТ на документите за локалниот буџет и буџетски процес и структура

- ▶ **Достапност на документите за овој период**
 - ▶ Статутот на Општината е достапен на веб страната на Општина Долнени
 - ▶ Донесениот буџет за 2014год. кварталните извештаи и годишниот извештај за 2013 год. не се достапни на веб страната на Општината.
 - ▶ Од усвојување на буџетот до негово објавување во Службен гласник поминале 5 дена

Проектот е финансиран од Европската Унија

СТРУКТУРА на документите кои се однесуваат на локалниот буџет и буџетски процес.

Донесениот буџет за 2014год. на Општина Долнени содржи

- ▶ расходи по функционална класификација, расходи според корисници на средства, по програми кои треба да се реализираат и податоци за состојбата на долгот
- ▶ **Не содржи** макроекономски податоци, образложение на буџетот, приходи и расходи на буџетот од претходната и наредната година
- ▶ Постојат одредени непочитувања на роковите пропишани во буџетскиот календар-Годишната сметка за 2013год. и кварталните извештаи не се доставени и донесени навремено од страна на градоначалникот и Советот на Општината

Проектот е финансиран од Европската Унија

СОРАБОТКА со градските власти, документи и членови на советот на општината

- ▶ Општинските власти вклучени во буџетскиот процес во Општина Долнени, генерално се отворени за соработка и доставување на документи поврзани со буџетскиот процес (буџет за 2014 год, квартални извештаи, годишен извештај за 2013 год.)
- ▶ На веб страната на Општината постои листа на членовите на Советот и нивна политичка припадност, но без нивни контакт телефони и емаил адреси
- ▶ Дневниот ред на седниците на Советот не се поставува на веб страната на Општината

Проектот е финансиран од Европската Унија

ПЕРЦЕПЦИЈА на Советот во однос на буџетскиот процес

- ▶ Не користат често буџетски документи, делумно ги разбираат а причината за тоа е во професионалниот начин на кој се напишани
- ▶ Сметаат дека најважна институција во буџетскиот процес е Министерството за финансии а најважен учесник кој придонесува за транспарентноста на буџетскиот процес се граѓаните

Коалиција за
буџетски мониторинг
www.kbm.mk

Проектот е финансиран од Европската Унија

CEA
Center for Economic Analyses

ЦЕНТРА ЗА СТРАТЕГИИ И
ИНСТИТУЦИОНАЛА ДОКУМЕНТАЦИЈА
ЦЕНТРА ЗА СТРАТЕГИИ
И ДОКУМЕНТАЦИЈА
форум

ПЕРЦЕПЦИЈА на вработените во општината кои се вклучени во буџетскиот процес

- ▶ Користат често буџетски документи (буџетски циркулар, годишен извештај, квартални извештаи) и истите добро ги разбираат
- ▶ Сметаат дека најважен документ во буџетскиот процес е извештајот од ревизорот, најважна институција е Министерството за финансии и најважен учесник кој придонесува за транспарентноста на буџетскиот процес се граѓаните
- ▶ Најчести промени, поместувања на буџетскиот процес настануваат поради недоволно планирани трошоци или накнадно добиени средства

Проектот е финансиран од Европската Унија

ПЕРЦЕПЦИЈА на Граѓански Организации

- ▶ Не користат често буџетски документи, но во потполност ги разбираат
- ▶ Сметаат дека најважен документ во буџетскиот процес е предлог буџетот, најважна институција е Министерството за финансии а најважен учесник кој придонесува за транспарентноста на буџетскиот процес е повторно Министерството за финансии , но исто така и локалните ТВ и радио станици
- ▶ За поголемо влијание и учество во буџетскиот процес НВО секторот треба да прави мониторинг и навремено да реагира на донесени одлуки од предлог буџетот за да постои правилна и приоритетна распределба на средствата од буџетот

Проектот е финансиран од Европската Унија

Општина Кривогаштани

Регион: Пелагониски Плански Регион

Организација ЖГИ КЛЕА- Битола

Период на реализација 15.07. до 15.10.2014 год.

ДОСТАПНОСТ на документите за локалниот буџет и буџетски процес и структура

- ▶ **Достапност на документите за овој период**
 - ▶ Донесениот буџет за 2014год. кварталните извештаи и Годишниот извештај на буџетот за 2013год. не се достапни за потребите на истражувањето се достапни на веб страната на Општината.
 - ▶ Од усвојување на буџетот до негово објавување во Службен гласник поминал 1 ден
 - ▶ Статутот на Општината не е достапен на веб страната на Општина Кривогаштани

Проектот е финансиран од Европската Унија

СТРУКТУРА на документите кои се однесуваат на локалниот буџет и буџетски процес.

Донесениот буџет за 2014год. на Општина Кривогаштани содржи

- ▶ делумно податоци за расходи по функционална класификација

Донесениот буџет за 2014год. не содржи

- ▶ расходи по корисници на средства, расходи по програми, податоци за состојбата на долгот, макроекономски податоци, образложение на буџетот, податоци за приходите и расходите од претходната и наредната година
- ▶ Постојат одредени непочитувања на роковите пропишани во буџетскиот календар-првиот квартален извештај не е доставен навремено од страна на градоначалникот и Советот на Општината

Проектот е финансиран од Европската Унија

СОРАБОТКА со градските власти, документи и членови на советот на општината

- ▶ Општинските власти вклучени во буџетскиот процес во Општина Кривогаштани, генерално се отворени за соработка и доставување на документи поврзани со буџетскиот процес (буџет за 2014 год, годишен извештај за 2013 год. Статут)
- ▶ На веб-страницата на Општината постои листа на членовите на Советот без нивна политичка припадност, контакт телефони и емаил адреси
- ▶ Дневниот ред на седниците на Советот не е достапен до јавноста

Коалиција за
буџетски мониторинг
www.kbm.mk

Проектот е финансиран од Европската Унија

ПЕРЦЕПЦИЈА на Советот во однос на буџетскиот процес

- ▶ Не користат често буџетски документи, но добро ги разбираат
- ▶ Сметаат дека најважен документ во буџетскиот процес е донесениот буџет, најважна институција е Министерството за финансии а најважен учесник кој придонесува за транспарентноста на буџетскиот процес се веб порталите
- ▶ Комуникацијата на советниците со граѓаните во врска со приоритетите и структурата на буџетот е најчесто на партиските седници.
- ▶ Соработката со градоначалникот и одделението за финансии е добра со мала забелешка за недоволно присуство на градоначалникот на седниците на Советот
- ▶ Навремено објавување на дневниот ред на огласната табла во Општината и поголема вклученост на граѓаните во работата на Советот на Општината, би довеле до зголемување на транспарентноста на буџетскиот процес
- ▶ Буџетските ставки за договорните услуги се предмет на најмногу дискусии и спротивставеност на седниците на Советот

Проектот е финансиран од Европската Унија

ПЕРЦЕПЦИЈА на вработените во општината кои се вклучени во буџетскиот процес

- ▶ Користат често буџетски документи и истите добро ги разбираат
- ▶ Сметаат дека најважен документ во буџетскиот процес е донесениот буџет, најважна институција е градоначалникот а најважен учесник кој придонесува за транспарентноста на буџетскиот процес се локалните ТВ станици
- ▶ Комуникацијата со граѓаните е ретка, а учеството на граѓаните и опозицијата во буџетскиот процес, може да придонесе за зголемување на транспарентноста и учество на граѓаните во буџетскиот процес
- ▶ Најчести промени, поместувања на буџетскиот процес настануваат поради разни потреби во тековното работење

ПЕРЦЕПЦИЈА на Граѓански Организации

- ▶ Не користат често буџетски документи, но добро ги разбираат
- ▶ Сметаат дека најважен документ во буџетскиот процес е донесениот буџет, најважна институција е Советот на Општината а најважен учесник кој придонесува за транспарентноста на буџетскиот процес се локалните радио станици
- ▶ За зголемување на транспарентноста на буџетскиот процес би требало да се одржуваат јавни собири(тримесечно), за целокупната работа на Општината

Коалиција за
буџетски мониторинг
www.kbm.mk

Проектот е финансиран од Европската Унија

CEA
Center for Economic Analyses

ЦЕНТРА ЗА СТРАТЕГИИ И
ИНСТИТУЦИОНАЛА ДОКУМЕНТАЦИЈА
ЦЕНТРА ЗА СТРАТЕГИИ
И ДОКУМЕНТАЦИЈА
форум

ПЕРЦЕПЦИЈА на Новинарите

- ▶ Не користат често буџетски документи, делумно ги разбираат
- ▶ Сметаат дека најважен документ во буџетскиот процес е предлог буџетот, најважна институција е Министерството за финансии а најважен учесник кој придонесува за транспарентноста на буџетскиот процес се локалните станици
- ▶ За зголемување на транспарентноста на буџетскиот процес би требало да се одржуваат јавни дебати и поголемо медиумско информирање

Проектот е финансиран од Европската Унија

Специфичности, забелешки препораки (за регионот)

Добри практики

- ▶ Општинските власти се отворени за соработка и навремено доставување на потребните документи поврзани со буџетскиот процес.
- ▶ Согласно законот за буџетите најголем дел од општините се придржуваат кон буџетскиот календар, навремено донесување и објавување на буџетските документи.
- ▶ Во донесениот Статути на сите општини постојат членови кои ја дефинираат транспарентноста и отчетноста на градските власти за нивната работа.
- ▶ Пред донесување на предлог буџетот на општината, општинските власти комуницираат на различни начини со граѓаните со цел утврдување на нивните потреби.
- ▶ Општина Кривогаштани после нашата посета на веб страната ги постави буџетот на Општината за 2014ггд, кварталните извештаи во нестандардизинирани обрасци и Сл. Гласници со што ја зголеми транспарентноста на буџетските документи

Специфичности, забелешки препораки (за регионот)

Препораки

- ▶ Навремено ажурирање на веб страниците на руралните општините
- ▶ Појасна поставеност на буџетските документи на веб страниците за полесен пристап на граѓаните до нив
- ▶ Организирање на јавни расправи по предлог буџетот и годишниот извештај на општините
- ▶ Изготвување на Граѓански буџет со што буџетот на општината ќе стане по јасен за граѓаните
- ▶ За полесна комуникација на граѓаните со оние кои ги избрале на веб страните на општините да се постават контакт телефони/емаил адреси на советниците.
- ▶ ГО да вршат континуиран мониторинг на буџетскиот процес на општините со што би се зголемила транспарентноста и отчетноста на општинските власти

Проектот е финансиран од Европската Унија

Следни Чекори и Крајна цел

- ▶ *Анализа на сите аспекти од буџетската транспарентност во период од една година на квартално ново*
- ▶ *Документ за политики доставен до засегнатите страни*
- ▶ *Проширување на коалицијата и зголемени локални капацитети*
- ▶ *Зголемена свесност за потребата за поголема буџетска транспарентност и придобивки за сите засегнати страни*
- ▶ *Зголемена буџетска транспарентност во целиот буџетски процес на локално ниво и активна вклученост на граѓаните*

Проектот е финансиран од Европската Унија

Благодариме на вниманието

